

ประวัติและผลงานเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ
สาขา “การพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” ประจำปี 2559

ประวัติ

ชื่อ-สกุล	นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ
อายุ	43 ปี
การศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
สถานภาพ	สมรสกับนางนัยนา มงคลกาญจนคุณ มีบุตร 2 คน
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 119 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองเป็ด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
โทรศัพท์	084-527-6227
อาชีพ	เกษตรกรรม

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟ้อุปสรรคในการสร้างผลงาน

ก่อนที่จะมีแนวคิดการทำไร่นาสวนผสม นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบเชิงเดี่ยว (ข้าวโพดและพริก) เช่นเดียวกับเกษตรกรรายอื่นๆ พบปัญหาและอุปสรรคหลายอย่างคือ ดินไม่มีความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากการปลูกพืชชนิดเดียวซ้ำๆ กันโดยไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ปฏิบัติดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.6) ดินตื้น มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จึงต้องใช้ปุ๋ยและสารเคมีจำนวนมากทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายเนื่องจากการใช้สารเคมีในปริมาณมาก รายได้ไม่เพียงพอต่อกับรายจ่ายในครอบครัว จากปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดความคิดที่จะปรับเปลี่ยนพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม จึงได้เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานกับ กรมพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หลังจากที่ได้ศึกษาดูงานแล้วจึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรแบบผสมผสานโดยแบ่งพื้นที่ปลูกดังนี้ ปลูกข้าวเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลได้แก่ ฝรั่ง มะละกอ กัลยไช้ กัลยน้ำว่า ฯลฯ พืชผัก เช่น ถั่วฝักยาว ผักบุ้ง

แตงกวา บวบ ฯลฯ สมุนไพรเช่น ตะไคร้หอมข่า และสะเดา เลี้ยงสัตว์เช่น เป็ด ไก่ และสุกร (นำมูลสุกรมาผลิตเป็นก๊าซหุงต้มใช้ภายในครัวเรือน) เลี้ยงปลาเช่น ปลานิล ปลาทะเพียน ปลาแรด ปลานวลจันทร์ฯลฯ เพื่อบริโภคภายในครัวเรือน ส่วนที่เหลือนำมาแปรรูปเป็นปลาแห้งเพื่อจำหน่าย และปลูกพืชเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมได้แก่ สมอไทย และมะกอกป่า นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งกลุ่มใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร และจัดตั้งศูนย์เพื่อเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพให้กับสมาชิกเกษตรกร และประชาชนทั่วไป

ผลงานและความสำเร็จของผลงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ ได้ศึกษาเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ อยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาตนเอง และเผยแพร่สู่สังคม เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมเป็นหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน (ปัจจุบันเป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี) ได้เข้ารับการฝึกอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรต่างๆ จากสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี และได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินต่างๆ จึงได้นำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินมาใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินเริ่มพัฒนาโดย ๑.ปรับปรุงสภาพดินกรดโดยใช้สารปรับปรุง

ดิน(โดโลไมท์)๒.ใช้ปุ๋ยหมักพด.๑ เพื่อปรับโครงสร้างดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ดิน ๓.ปลูกพืชปุ๋ยสด(ปอเทือง) เพื่อเพิ่มธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดิน ๔. ใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒ เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช ๕. ใช้สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น พด. ๖ เพื่อกำจัดกลิ่นเหม็นและบำบัดน้ำเสียในคอกสัตว์ ๖. ใช้สารควบคุมแมลงศัตรูพืชพด.๗ แทนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๗. ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ศูนย์ฯที่มีความลาดชันเพื่อลดการชะล้างพังทลายของหน้าดินและนำใบหญ้าแฝกที่ตัดแต่งมาคลุมโคนต้นพืชเพื่อรักษาความชื้นในดินจากระยะเวลาที่ผ่านมาในการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินช่วยในการปรับปรุงคุณภาพดิน ทำให้พืชมีการเจริญเติบโตดีขึ้นและให้ผลผลิตสูงขึ้น ในรอบปีที่ผ่านมา มีรายได้จากการขายพืชผลทางการเกษตร ดังนี้

๑. กล้ายไข่ กล้วยน้ำว่า เป็นเงิน ๔๔๕,๐๐๐ บาท

๒. มะละกอ เป็นเงิน ๑,๑๕๒,๐๐๐ บาท

๓. ไม้รวกหวาน เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑,๖๓๗,๐๐๐ บาท

ความเป็นผู้นำและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่างๆ

นายพัฒน์พงษ์ มงคลกาญจนคุณ ได้รับการคัดเลือกเป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ โดยทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนภารกิจกรมพัฒนาที่ดินในพื้นที่ และได้จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ เป็นแหล่งศึกษาดูงานของหน่วยงานราชการและหน่วยงานที่สนใจ และเป็นจุดเรียนรู้ของเกษตรกร โดยทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการบรรยายให้ความรู้ในการพัฒนาที่ดินทั้งภายในศูนย์ฯและภายนอกศูนย์ฯ และร่วมกับกรมพัฒนาที่ดินจัดตั้งกลุ่มใช้สารอินทรีย์ลดการ

ใช้สารเคมีทางการเกษตร เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพให้กับสมาชิกและนำไปใช้ในพื้นที่ การเกษตรของสมาชิกต่อไป

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ในการทำการเกษตร โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าโดยการนำเศษหญ้าแห้งและใบไม้และมูลสัตว์มาผลิตเป็นปุ๋ยหมักแล้วนำไปปรับปรุงบำรุงดินการทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักและผลไม้เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช การใช้สารขับไล่แมลงศัตรูพืชจากสมุนไพรเพื่อลดการใช้สารเคมี นอกจากนี้ยังได้จัดทำแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อนำไปใช้ในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง และแจกจ่ายให้กับเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงนอกจากนี้ ยังได้มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดย

๑. การปลูก ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง เพื่อใช้ประโยชน์และอนุรักษ์พันธุ์พืชไว้ในศูนย์
๒. เป็นผู้นำชาวบ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในเขตพื้นที่อุทยานป่าไม้ในตำบล
๓. เป็นกรรมการหมู่บ้านรักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตอุทยานป่าไม้ภายในหมู่บ้าน

๔. ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ในด้านการรักษาทรัพยากรน้ำในลำห้วย โดยการก่อสร้างฝายแม้วเพื่อชะลอน้ำ
๕. ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมป่าไม้ทำแนวรั้วกันช้างป่าในเขตพื้นที่ตำบล
๖. เป็นผู้นำชาวบ้านในการทำแนวป้องกันไฟป่าในเขตพื้นที่อุทยานป่าไม้
๗. ได้รับคัดเลือกจากเขื่อนศรีนครินทร์ในการเป็นผู้ออกแบบ จัดสวนจำลองเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

